Region Stockholm

Regionfullmäktige

MOTION
2021-06-08

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

# Motion av Alexander Petersson och Robert Johansson (S) Ställ krav på kollektivavtal vid upphandling

Om rätt krav ställs kan Region Stockholm erbjuda stockholmarna god kvalitet i de tjänster som vi erbjuder invånarna. Om rätt krav ställs. Ett tydligt sådant krav som höjer kvaliteten på verksamheten och skapar trygghet för de som arbetar är krav på kollektivavtal. Kollektivavtal ger ett grundläggande skydd och förutsägbarhet för både arbetsgivare och arbetstagare. Det ger också de anställda möjlighet att kunna fokusera på att skapa en bra produkt i arbetet istället för att behöva oroa sig för olika arbetsrelaterade villkor på arbetsplatsen.

Kollektivavtalet är fördelaktigt oavsett om du är arbetsgivare eller anställd. Som anställd innebär det att du får en avtalad lön som du vet betalas in varje månad. Avtalad (reglerad) arbetstid. Du är försäkrad i arbetet och får en summa avsatt för din pension när du arbetar. Du blir trygg om du vet att du har råd att bli gammal. Sammantaget kan man säga att kollektivavtalet tryggar rättvisa villkor i arbetet men också till dig som arbetar både idag och inför framtiden.

Som arbetsgivare garanteras du fredsplikt på arbetsplatsen och i och med det en förutsägbarhet över den tid som avtalet löper. Villkoren är desamma för de som arbetar på din arbetsplats. Inte minst handlar det också om att olika arbetsgivare ska kunna konkurrera på samma villkor. Företag med dåliga anställningsvillkor ska helt enkelt inte gynnas när de lägger anbud vid upphandling för att de då kan pressa kostnader.

Kort sagt – det handlar om ordning, reda och trygghet – för såväl företag som anställda.

Att kräva kollektivavtal vid offentlig upphandling handlar alltså i grunden om omsorgen om sina anställda och de anställda som anställs av de företag som utför våra tjänster. Det handlar också om omsorgen över våra verksamheter och att produkten vi levererar är av hög kvalitet.

Kollektivavtalet måste också i offentlig förvaltning såsom Region Stockholms egna verksamheter vara en lägsta anständighetsnivå för våra anställda. Vi tror inte detta är ett problem idag, vi antar att alla våra egna bolag har avtal. Men ingen människa eller

organisation är perfekt och därför är det bra tydliga direktiv som inte kan missförstås. Därför menar vi att kravet inte bara måste riktas i våra upphandlingar utan även ”inåt” i organisationen.

Med anledning av ovan föreslås fullmäktige besluta

**Att** det vid alla upphandlingar av verksamhet i Region Stockholm ska ställas krav på kollektivavtal.

**Att** all verksamhet i Region Stockholms regi ska garantera kollektivavtal för alla anställda.

Alexander Petersson (S)

Robert Johansson (S)

Jens Sjöström (S)

Rolf Lindell (S)

Petra Larsson (S)

Daniel Carlstedt (S)

Johan Heinonen (S)

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

MOTION
2021-06-08

# Motion av Jens Sjöström (S) angående incitamentsstrukturens påverkan på resenärsandelen

I Region Stockholm genomförs kollektivtrafiken via upphandlade operatörer. Hur avtalen med dessa operatörer konstrueras är därför av yttersta vikt för att alla olika operatörer och SL gemensamt ska arbeta mot Region Stockholms mål för kollektivtrafiken. Ett av de viktigaste målen är det i RUFS 2050 fastslagna målet att kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna ska öka med 5 procentenheter i jämförelse med 2015. Tyvärr går utvecklingen på det här området åt fel håll. I den senaste resenärsundersökningen (som gjordes 2019 – alltså innan coronapandemin) backade istället kollektivtrafikens andel i relation till bilens.

Hur trafikavtalen konstrueras och ifall konstruktionen korrelerar med resenärsnytta och därmed växande resenärsandel behöver utredas mer. Vi socialdemokrater vill att våra avtalskonstruktioner inklusive incitamentsstrukturer ska utgå ifrån vedertagen forskning och erfarenhet för att uppnå största möjliga resenärsnytta och samhällsekonomisk nytta.

Många av våra avtal har en incitamentsstruktur som är baserad på verifierad betalande påstigande (förkortad VBP) det innebär att delar av ersättningen till operatörerna baseras på antalet personer som validerar sin biljett. Om färre personer validerar sin biljett får operatören mindre ersättning och om fler personer validerar biljetten så får operatören mer i ersättning. Hur hög grad av ersättningen som utgörs av VBP är dock olika mellan olika avtal.

Syftet med VBP är att ge incitament till operatörerna att öka resenärsandelen. Forskning[1] har dock visat att det är svårt för operatören att påverka resenärsandelen och att det istället beror på andra faktorer såsom bostadsbyggande, vilket kommunen kontrollerar, eller biljettpriser, som SL kontrollerar. I vissa fall (tex rörande turtäthet och linjedragningar) så kan operatören föreslå åtgärder som kan öka resenärsandelen men i slutändan är det SL som måste godkänna även sådana förändringar, vilka också kostar pengar. Möjligheten för operatörerna att helt självständigt vidta åtgärder som ökar resenärsandelen är därför ytterst begränsade enligt forskningen.

I och med denna problematik samt det faktum att operatörerna i och med avtalskonstruktionerna och områdesindelningarna inte har en helhetsbild bör även utredningen undersöka trafikplaneringen och huruvida den kan förbättras. Trafikantnytta ska premieras. Planera utefter största möjliga resenärsnytta men med en minsta basstandard – kollektivtrafiken som samhällsnyttig tjänst behöver finnas i hela länet.

Däremot menar branschföreträdare att incitamentsstrukturen lett till en ökad medvetenhet om målet att öka resenärsandelen och vikten av kollektivtrafiken som en samhällsviktig tjänst. Att ha incitament för att förbättra trafikupplevelsen såsom att utveckla resenärskomforten och informationen till resenärerna är därför positivt. Hur det görs, vilka incitament som är bäst och vilka verktyg som SL respektive operatörerna kan nyttja samt eventuell påverkan på avtalskonstruktionerna är något som SL bör utreda noggrant för att rusta kollektivtrafiken stark inför framtiden.

[1] "The impact on bus ridership of passenger incentive contracts in Swedish public transport" från 2019
https://www.k2centrum.se/sites/default/files/fields/field_uppladdad_rapport/wp_2019-3_incentives_web.pdf

Därför föreslår jag regionfullmäktige besluta:

*att* trafiknämnden ges i uppdrag att utreda upphandlingsavtalen med fokus på relationen mellan andelen olika typer av incitament, inklusive verifierad betalande påstigande, produktionsavtal och dess påverkan på resenärsnyttan och resandeutvecklingen. I utredningen inkluderas även på vilket sätt trafikplaneringen kan förbättras, inklusive att ge trafikförvaltningen ett större ansvar för densamma.

Jens Sjöström (S) Bawer Kevir (S)

Sven-Inge Nylund (S)

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

MOTION
2021-06-08

# Motion av Jens Sjöström (S) angående utredning av tunnelbana till Bromma

Regeringen har meddelat att Bromma flygplats ska avvecklas och Arlanda utvecklas. Därmed kan planeringen för bostäder i Bromma och utveckling av Arlanda påbörjas – och med det planeringen för hur den nya stadsdelen ska kollektivtrafikförsörjas. Vilken Region Stockholm bör inleda utredningsarbetet för.

Det finns flera olika alternativa dragningar av tunnelbana till Bromma – och planeringen av både nya bostadsområden och ny kollektivtrafik tar tid. Men politisk styrning avgör hur lång tid. Därför bör regionen redan nu påbörja utredningen av hur framtidens kollektivtrafik till bostadsområdet ska se ut. För att Region Stockholm ska utvecklas i en positiv, hållbar riktning behövs politisk styrning och fattade beslut.

Brommaområdet är redan idag präglat av bristande kommunikationer. I samband med att vi bygger en ny stadsdel så behöver vi också göra nödvändiga satsningar på kollektivtrafiken i området. För att Stockholmsregionens tillväxt och konkurrenskraft ska fortsätta utvecklas på ett hållbart sätt för framtidens behöv måste bostadsbristen lösas och kollektivtrafiken utvecklas.

Det finns flera alternativ på en ny tunnelbanelinje. Man kan till exempel förlänga Gröna linjen via Hässelby, Vällingby, Bromma och Alvik, med vidare anslutning till T centralen och sedan söderut eller förlänga den blåa linjen från Huvudsta ut mot Vällingby/Hässelby. Vilket som är bäst måste en seriös, genomarbetad utredning visa innan beslut fattas.

Därför föreslår jag regionfullmäktige besluta:

*att* trafiknämnden ges i uppdrag att utreda hur framtida kollektivtrafik till en ny stadsdel i Bromma kan se ut.

Jens Sjöström (S)

Johan Heinonen (S)

Susanne Lund (S)

Bawer Kevir (S)

Conny Fogelström (S)

Mats Larsson (S)

Region Stockholm

Regionfullmäktige

MOTION
2021-06-08

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

# Motion av Lars Bryntesson (S) om värmebehandling (TUMT) vid godartad prostataförstoring

Åldersförstorad prostata (BPH) är en vanlig åkomma som drabbar många män vid stigande ålder. Statistiken visar att ca 30 % av männen utvecklar besvär som gör att de under sin livstid kommer att behöva en aktiv botande behandling med operation eller annan insats. Tillståndet är vanligen inte livshotande men har stor inverkan på livskvaliteten. Urinrörets passage genom prostatakörteln obstrueras och i början kan urinblåsans muskelkraft kompensera förträngningen genom att arbeta med högre tryck. När urinblåsan inte längre orkar detta kommer ökande symtom: startsvårigheter, klen stråle, portionsvis tömning och ofullständig tömning, lagringsbesvär med hastiga och okuvliga urinträngningar och frekventa tömningar både dag och natt.

Tillståndet behandlas idag med läkemedel, kateter och botande åtgärder såsom kirurgi, t ex värmebehandling (TUMT) eller hyvling (TURP). Under år 2020 var det 38.535 st män i vår region som hade så mycket besvär att de hämtade ut BPH-specifika läkemedel (främst alfuzosin och/eller finasterid). Det lär dock finnas ett stort mörkertal över hur många ytterligare det är som lider av åldersförstorad prostata. Tillgänglig statistik tyder på detta.

Kirurgisk behandling innebär ofta att symtomen elimineras och de flesta behöver ingen ytterligare behandling. Väntetiderna för denna behandling är dock väldigt lång inom vår region, och var det redan innan pandemin. Sedan slutet av 1980-talet har antalet ingrepp minskat med två tredjedelar. I regionen utfördes under 2019 totalt 988 ingrepp.

TUMT (värmebehandling) och TURP (hyvlingsoperation) är båda två etablerade metoder. Vid TUMT behövs, till skillnad från vid TURP, inte operationssalar, operationspersonal eller vårdplats. TUMT kan utföras i ett mottagningsrum under lokalbedövning. Detta tar också mycket kortare tid än TURP. Ju mer vård som kan utföras utan krav på operationssalar, operationspersonal och vårdplatser desto mer frigör vi för annan vård.

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) konstaterade redan 2011 att metoden TUMT är "Lämplig att positionera mellan läkemedelsbehandling och kirurgi" och specialitetsrådet i urologi menade i januari 2018 att "TUMT är en väletablerad och evidensbaserad minimalinvasiv behandling som lämpar sig väl för öppen specialistvård."

TURP utförs vid våra akutsjukhus och kostar betydligt mer per behandling än TUMT, nära tre gånger så mycket. Ersättningen för TUMT har höjts något, men med marginell effekt. Den ligger fortfarande lägre än andra regioner som ägnat större intresse åt frågan. En ökad användning av TUMT skulle reducera andra kostnader samt frigöra resurser på akutsjukhusen. Botande behandling, oavsett om det är TUMT eller TURP, är kostnadseffektiv och beräknas, vid sidan om förbättrad livskvalitet för patienterna, spara in 150-200.000 kr per individ i framtida direkta vårdkostnader där minskning av katetervård blir den stora vinsten.

Mot denna bakgrund föreslår Socialdemokraterna Regionfullmäktige besluta

*att* uppdra till Hälso- och sjukvårdsnämnden samt Vårdens kunskapsstyrningsnämnd att stärka insatserna mot godartad prostataförstoring, så att fler kan bli föremål för en botande behandling.

Lars Bryntesson (S)

Regionfullmäktige

MOTION
2021-06-08

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

# Höj den medicinska kompetensen i vården för äldre

Pandemin har visat på vikten av att stärka den medicinska kompetensen och läkarnärvaron inom äldreomsorgen. Som äldre eller anhörig måste du kunna lita på att du får god vård och omsorg. Under lång tid har det i region Stockholm satsats för lite på vården för våra äldre. Denna utveckling måste vändas och för att göra det måste primärvården ges mer resurser och vårdcentralernas geografiska områdesansvar återinföras. Därtill behöver den medicinska kompetensen och läkarnärvaron inom äldreomsorgen öka. Kontinuiteten måste bli bättre, och som äldre ska du känna dig trygg med och känna de personer som kommer hem till dig.

Under pandemin har samverkan mellan vårdgivare och vårdnivåer stärkts och fördjupats. Sedan våren 2020 har ASiH fått ett utökat uppdrag för att stötta de kommunala vård och omsorgsboendena med medicinska insatser. Uppdraget har löpande förnyats, nu senast till årsskiftet 21/22. Detta har inneburit en avlastning inte bara för läkarna i särskilt boende, vård och omsorgspersonalen och hemsjukvården, utan även för akutsjukhusen genom att färre äldre har behövt uppsöka en akutmottagning då de kunnat få mer avancerad vård i boendet.

Vi menar att detta är ett bra exempel på utvecklingen mot en mer god och nära vård. Lärdomarna från pandemin behöver givetvis utvärderas och följas upp men vi menar att det redan nu går att dra slutsatsen att denna samverkan behöver permanenteras och utvecklas. I takt med att den avancerade sjukvården i hemmet ges ett större ansvar för vård på särskilda boenden bör möjligheten att knyta denna vård närmare läkarinsatserna ses över.

Dock försvåras en sammanhållen vård av det faktum att vården för äldre är uppsplittrad på flera olika vårdvalsområden. Vården för våra äldre är inte lämplig att bedrivas i privat form och det är orimligt att äldres vård organiseras genom konkurrens på vårdmarknader. Det råder knappast någon utbredd valfrihet inom vare sig vårdval läkarinsatser på SÄBO eller avancerad sjukvård i hemmet. I praktiken är detta knappt ett vårdval då väldigt få äldre nyttjar sin möjlighet att välja vårdgivare. Bristerna i denna vård har uppmärksammats av IVO och i flertalet granskningar av länets kommuner.

Utöver ASiH och läkarinsatser på SÄBO har vårdval även införts inom geriatriken och den palliativa vården. Hur en fragmentiserad vård med

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

många olika vård- och omsorgsgivare påverkat arbetet mot smittspridningen är idag svårt att säga men erfarenheten sedan tidigare är att de många vårdvalen försvårar för en välfungerande samverka.

Vårdval specialiserad palliativ slutenvård tydliggör som inget annat vårdvalsområde hur långt Moderaternas marknadsexperimenterande med stockholmarnas vård har gått. Vinstintresset ska följa med stockholmarnas vård in i livets slutskede trots att till och med vårdgivarna uppger att patienterna inte kan göra medvetna val. Vi socialdemokrater menar att denna vård inte är lämplig att bedriva som ett vårdval. Istället bör hälso – och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att avveckla detta vårdvalsområde och istället utreda en ny organisering, där exempelvis ideella aktörer kan ges en viktigare roll.

Hemsjukvården är idag uppdelad på många olika delar såsom vårdcentralerna, upphandlade aktörer för hemsjukvård på kvällar, nätter och helger, ett vårdval för avancerad hemsjukvård, ett vårdval för läkarinsatser i särskilda boenden samt vårdval primärvårdsrehabilitering, utöver den kommunala hemtjänsten. Vi är den enda region i landet som inte har genomfört denna reform. Genom att kommunalisera hemsjukvården kan kommunerna ta helhetsansvaret kring merparten av de äldres insatser i hemmet och därmed bidra till ökad kontinuitet, samordning och trygghet. Coronapandemin har tydligt visat på vikten av att minska antalet olika personer i riskgruppers hem.

Pandemin har inneburit en enorm ansträngning för vårt samhälle och bristerna inom vården för äldre har varit tydliga. Vi socialdemokrater är övertygande om att Region Stockholm tillsammans med länets kommuner måste bygga upp en starkare och tryggare vård för äldre. En vård där äldre hälsa alltid går före nya privatiseringar och där behoven alltid går före lönsamheten.

**Med anledning av detta föreslår vi regionfullmäktige besluta:**

Att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att permanentera samverkan mellan kommunala särskilda boenden, avancerad sjukvård i hemmet och husläkarmottagningarna

Att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att avveckla vårdvalsområdena avancerad sjukvård i hemmet, specialiserad palliativ slutenvård samt läkarinsatser på särskilda boenden

MOTION
2021-06-08

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda möjligheten till sammanslagning av vårduppdragen för avancerad sjukvård i hemmet och läkarinsatser på särskilda boenden samt knyta denna vård närmare den övriga geriatriken eller husläkarmottagningarna.

Att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att återuppta arbetet med att kommunalisera hemsjukvården

Talla Alkurdi (S)

Tuva Lund (S)

Kerstin Mannerqvist (S)

Petra Larsson (S)

Ing-Marie Elfström (S)

Tove Sander (S)

Hanna Stymne Bratt (S)

Region Stockholm

Vänsterpartiet

Region Stockholm

2021 – 06 - 08

**Motion av Catarina Wahlgren angående utveckling av regionens mammografi-screening**

Från och med 2021 kommer kvinnor mellan 40-80 år att kallas till mammografiscreening i Region Norrbotten. Regionen frångår därmed Socialstyrelsens rekommendationer, men lyssnar till kvinnor och bröstcancerföreningar runt om i landet. Det moderata regionrådet Linda From ser det både som en jämställdhetsfråga och en fråga om att inte diskriminera äldre människor. Anledningen till att Socialstyrelsen inte rekommenderar screening på kvinnor över 74 år är att det inte finns tillräckligt med forskning på åldersgruppen för att fastslå nyttan. I och med initiativet i Norrbotten kommer det att komma fram mer underlag för att kunna rekommendera screening även för äldre grupper. Vi lever i ett land där människor lever allt längre och vid 74 år finns idag möjlighet till många friska år till.

Vänsterpartiet har redan tidigare motionerat om att höja åldern för kvinnor som kallas till mammografi. Den gången fick vi avslag med just den motiveringen att det inte finns tillräckligt med forskning på gruppen. Region Norrbotten valde att inte vänta på den forskningen utan att konstatera att vi inte vet hur strålningen från screeningen påverkar hälsan, men vi vet att cancer drabbar både den enskilde och anhöriga hårt, och utifrån detta ta beslut att höja åldern för kvinnor som kallas till mammografi till 80 år.

Mammografi är en viktig verksamhet som förebygger sjukdom som är både kostsam och som orsakar mycket lidande för många i ett senare skede. Under pandemin har verksamheten tidvis varit stängd samt att många också undvikit att åka på sin kontroll då man rekommenderats att inte åka kollektivt eller besöka vården i onödan. Det finns med andra ord en vårdskuld inom verksamheten. Vi kan också se att andelen som screenar sig regelbundet är högre i vissa områden än i andra. Inte oväntat hänger detta ihop med socioekonomi, men avstånd har också betydelse. Vänsterpartiet vill förbättra och tillgängliggöra mammografiverksamheten genom att inrätta åtminstone en mobil enhet i regionen. För att kunna åstadkomma en mer tillgänglig mammografi kommer det att behövas fler sjuksköterskor som är utbildade för att arbeta med detta.

**Vänsterpartiet föreslår:**

- Att Region Stockholm regelbundet kallar kvinnor från 40 år till mammografi.
- Att Region Stockholm utökar mammografiutbudet med minst en mobil enhet.
- Att Region Stockholm tar fram en plan för att utbilda och anställa tillräckligt med sjuksköterskor för att erbjuda en högre tillgänglighet till mammografi.

*Catarina Wahlgren*

Region Stockholm

MOTION

Vänsterpartiet 2021-06-08

# Motion av Jonas Lindberg om att Inspireras av Borgholmsmodellen

I Region Stockholm finns idag husläkarmottagningar med stor personalomsättning, särskilt bland allmänläkare. Oftast är dessa husläkarmottagningar lokaliserade i områden med hög ohälsa och många äldre och vårdtunga patienter. Förutsättningarna för husläkarmottagningarnas personal är inte tillräckliga och till slut landar man i en ond spiral som är svår att ta sig ur. Detta är bekymmersamt av många skäl. I synnerhet för äldre och människor med omfattande vårdbehov där kontinuitet och tillit till sin husläkarmottagning är helt centralt. På det sättet blir vården både säkrare och mer effektiv.

I Sveriges kommuner och regioners sammanställning om öppna jämförelser i vården ligger Region Stockholm också dåligt till gällande andelen undvikbara sjukhusinläggningar. Denna parameter anses ringa in hur väl primärvården i en region fungerar. Vi behöver helt enkelt ta ett samlat grepp om primärvården och stärka våra husläkarmottagningar med rätt förutsättningar. En modell att kunna inspireras av är den i Borgholm på Öland. En liten stad som inte alls kan jämföras med stora Region Stockholm, men där man gjort en hel del åtgärder som vänt en illa fungerande husläkarmottagning med konstant beroende av hyrläkare till en eftertraktad arbetsplats med gott omhändertagande av sina patienter.

Vad har man då gjort? Eftersom Borgholm har hög andel äldre medborgare har ett maxtak på 1000 patienter per allmänläkare införts. Detta får man alltså reda på vid sin anställning. Taket är lägre än den nationella ambitionen om max 1500 patienter per läkare eftersom många äldre och sjuka helt enkelt är mer vårdtungt. Man har även knutit pensionerade och erfarna distriktsläkare till sin mottagning som agerar som ”senior advisors” som yngre kollegor kan bolla svåra patientfall med och få vägledning. Likaså är möjligheterna till kompetensutveckling bättre. Ett tätt samarbete har inletts med kommunen, det lokala sjukhuset och ambulanssjukvården för att man ska ta ett gemensamt ansvar för patienterna. T.ex. ska alla hemsjukvårdspatienter kunna erbjudas ett besök av en distriktsläkare senast påföljande dag och alla ordinarie distriktsläkare ska ha tid för hembesök reserverad mellan klockan 11 och 12 varje dag.

I dag erbjuder ambulanspersonalen alla »grön-triagerade« patienter ett besök av sin distriktsläkare senast klockan 11 nästa dag vilket gjort att många stannat hemma istället för att hamna på en akutmottagning. När en patient väl läggs in på ett akutsjukhus får husläkarmottagningen direkt varse om detta och inleder kontakt med slutenvårdsavdelningen för att planera uppföljning och hemgång.

Det hela kostar såklart men betalar sig definitivt på sikt, både i pengar och minskat lidande. Region Stockholm har mycket att lära av detta sätt att arbeta och skulle vara en bra modell att inspireras från för att komma ur den fragmentiserade vård vi idag har.

**Med anledning av detta yrkar jag**

Att regionfullmäktige beslutar att inleda ett arbete med inspiration från Borgholmsmodellen för utvalda husläkarmottagningar i Regionen

Att husläkarmottagningar med stor personalomsättning och högt CNI bland listade patienter väljs ut

Att SLSO ges särskild finansiering för att möjliggöra införandet

Att berörd kommun, ambulanssjukvård och närmaste akutsjukhus involveras i arbetet

*Jonas Lindberg, Vänsterpartiet*

Region Stockholm
2021-06-08

# Motion av Maria Mustonen (V) om återdemokratisering av trafikplaneringsprocessen

Trafikplaneringsprocessen som tillämpas i dag är omfattande och baseras på insamlade underlag och dialog mellan trafikförvaltningen och regionens kommuner. Den sker i huvudsak på tjänstemannanivå och saknar transparens och inflytande från folkvalda politiker då besluten om trafikförändringar fattas av förvaltningens tjänstepersoner och förändringarna meddelas till politikerna som informationsärenden. Processen är mycket problematisk ur demokratisk synpunkt då nämnden inte får ta ställning till förändringarna och regionens invånare helt saknar inflytande på trafiken som har en stor påverkan på deras vardag. Däremot har de upphandlade trafikoperatörerna ett stort inflytande på trafikförändringarna. Detta blir särskilt tydligt vid trafikavtal där ersättningsmodellen baseras i hög grad på VBP-modellen. Då måste trafikoperatören endast trafikera ett visst basutbud och har möjlighet att styra resten av trafiken så att det blir mest lönsamt för operatören.

Trafikplaneringsprocessen som finns idag baseras inte på demokratiska beslut utan snarare praxis, och antagligen även en dialog mellan den politiska majoriteten och trafikförvaltningens tjänstemannaledning. Trafikplaneringen regleras varken i den demokratiskt beslutade delegationsordningen för trafiknämnden (TN2014-0104, version 5.0 från 2019-01-15, beslutat av TN 2019-01-29) eller i trafiknämndens beslutsordning (TN-S-993215) som är fastställd av förvaltningschefen 2021-04-23. Vänsterpartiet finner detta anmärkningsvärt. En grundsten i en demokratisk offentlig förvaltning är att det är tydligt vilka befogenheter olika politiska organ respektive tjänstepersoner har för att fatta beslut.

Vi i ser fördelarna med det befintliga systemet där regionen har ett helhetsansvar för hela länets kollektivtrafik. Det ger större möjligheter till samordning och minskning av klyftan mellan de täta och de glesa områdena i vår region. Dessa fördelar kan vinnas om regionen planerar klokt. Tyvärr förblir det ett mysterium för allmänheten som ofta har kloka synpunkter om kollektivtrafiken hur trafikplaneringen går till och varför utfallet blir som det blir. Även olika aktörer som är berörda av trafikförändringarna befinner sig i samma situation: plötsligt kan trafikeringen som en verksamhet är beroende av bara dras in utan förklaring. De folkvalda politikerna som faktiskt är ansvariga för besluten får inte heller veta varför besluten fattas, får inte mer information än allmänheten och har inget inflytande i processen. Utöver de årliga trafikförändringarna sker det ibland snabba förändringar i SL-trafiken. Busslinjer har till exempel plötsligt förkortats,

och sedan har dessa beslut dragits tillbaka efter kritik. Det har varit otydligt hur besluten har fattats även i dessa fall.

Processen med trafikplaneringen och trafikförändringarna måste återdemokratiseras. I de politiska samråden bör representanter från trafiknämndens samtliga partier få delta, vilket tidigare var ordningen. Det är viktigt för den demokratiska möjligheten till insyn och påverkan, samt viktigt för att kunna förklara för undrande väljare varför förändringar sker. I det senaste informationsärendet om trafikförändringar för år 2022 (T22, TN 2020-1386) står det att målsättningen är att politiska samråd ska ske en gång om året med länets kommuner för diskussion och att vid dessa möten deltar politiker både från majoriteten och från oppositionen i kommunerna respektive trafiknämnden. Vi tycker det är en bra ambition men ställer oss frågande till när ett sådant senast ägde rum där representanter från oppositionen i nämnden var inbjudna.

Den trafikplaneringsprocess som tillämpas idag är djupt odemokratisk. För det första sker den utan formell delegation från trafiknämnden. För det andra behöver det demokratiska inflytandet av trafiknämnden och regionfullmäktige stärkas, förslagsvis genom att trafiknämnden fattar beslut om trafikförändringarna. För det tredje behöver inflytandet för de som är berörda av trafikförändringarna förtydligas.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta:

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden att se över sin delegationsordning och andra relevanta processer för att stärka insynen och det politiska inflytandet i trafikplaneringen

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden att säkerställa att nämnden fattar beslut om viktiga trafikförändringar

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden att ta fram en process där de som är berörda av trafikförändringar får bättre information och inflytande över förändringarna

Maria Mustonen (V)

Region Stockholm
2021-06-08

# Motion av Maria Mustonen (V) om snabbare elektrifiering av sjötrafiken

Trafiknämnden fick i maj ta del av remissversionen av sjötrafiksutredningens del 1. Från dokumentet framgår att utredning av det framtida tonnaget är planerat att ske i sjötrafikutredningens del 2. Vänsterpartiet välkomnar utredningen av tonnaget men vill påpeka att detta bör ske skyndsamt. Waxholmsbolagets tonnage kommer att behöva föryngras inom en snar framtid, och då är det viktigt att det nya tonnaget tas fram med största klimat- och miljöhänsyn. I nuläget ligger sjötrafikens klimatomställning efter den övriga kollektivtrafikens då endast ca 50% av sjötrafiken går på förnybart bränsle medan så gott som hela landtrafiken går på förnybart.

Eftersom storskalig användning av vissa biobränslen, till exempel HVO som i dagsläget är huvudlösningen för förnybara bränslen i sjötrafiken, innebär stora hållbarhetsproblem och hotar den biologiska mångfalden, behöver elektrifieringen bli huvudmålsättningen för klimatomställningen av sjötrafiken. Eldrift med dagens teknik, batterier, lämpar sig bra för kortare rutter där man kan ladda fartygets batterier när fartyget ligger vid kaj. På längre sträckor är det svårare att ha batteridrivna fartyg. I framtiden kan bränslecellselektriska lösningar bli ett genomförbart alternativ för skärgårds- och pendelsbåtstrafiken. På rutter där helelektisk drift inte är genomförbar är biogas eller hybriddrift med biogas ett hållbart alternativ då biogasen är ett cirkulärt, närproducerat och förnybart bränsle.

Vissa av de befintliga fartygen är i slutet av sin tekniska livslängd och behöver ersättas med nya. För att snabba på elektrifieringstakten bör man utreda om de yngre fartygen kan omvandlas till elektrisk eller hybriddrift.

En storskalig elektrifiering av regionens sjötrafik behöver även en utbyggd laddinfrastruktur respektive tankinfrastruktur för vätgas när bränslecellslösningar börjar implementeras. Vänsterpartiet ser regionen som den självklara aktören som bör koordinera arbetet med laddinfrastrukturutbyggnaden. Detta bör ske i nära samarbete med kommuner, elleverantörer och elnätsägare och även andra aktörer i transportbranschen för att kunna använda laddinfrastrukturen på ett effektivt sätt.

Region Stockholm har skrivit avtal med några aktörer som utvecklar eldrivna fartygslösningar. Vänsterpartiet ser positivt på att regionen deltar aktivt i utvecklingen av eldrivna lösningar och anser att detta arbete behöver intensifieras. För att kunna styra över elektrifieringen och för ha rådighet över det framtida tonnaget är det dock viktigt att regionen äger de nya fartygen som anskaffas. Vänsterpartiet vill även att regionen återtar sjötrafiken i egen regi när de nuvarande avtalen löper ut.

Elektrifieringen är inte bara en teknisk fråga utan kommer sannolikt även påverka trafikupplägen. Samtidigt är det viktigt att arbetet sker skyndsamt i och med det klimatnödläget vi befinner oss i. Det är också av stor vikt att den fastboende befolkningen i skärgården får möjlighet att kunna påverka och diskutera de förslag som tas fram under arbetet. Vi föreslår att regionen snabbar på arbetet med elektrifieringen av sjötrafiken och tar fram en plan som omfattar aspekterna som nämns ovan.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta:

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden att ta fram en plan för snabbare elektrifiering av regionens sjötrafik

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden att skyndsamt utreda om befintligt tonnage kan omvandlas till eldrift

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden och tillväxt- och regionplanenämnden att koordinera utbyggnaden av laddinfrastrukturen för kollektivtrafiken på sjön och att utreda gemensamma lösningar med andra aktörer i behov av laddning

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden att aktivt utveckla lösningar för eldrift av sjötrafiken med forsknings- och innovationsprojekt i samarbete med relevanta aktörer

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden att förbereda anskaffandet av det nya tonnaget i egen regi

Att regionfullmäktige uppdrar trafiknämnden att återta sjötrafiken i egen regi successivt när de befintliga sjötrafikavtalen löper ut

Maria Mustonen (V)

Region Stockholm

MOTION
2021-06-08

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

# Motion av Britt-Mari Canhasi (SD) om att Regionen ska bli en samarbetspart till Platinea

Antibiotika hör till ett av de mest restnoterade läkemedlen enligt Läkemedelsverket. Den bristande tillgängligheten har vid upprepade tillfällen drabbat sjukvården. Läkarna tvingas välja bredspektrumantibiotika, vilket riskerar påskynda antibiotikaresistensen och på sikt få allvarliga följder för hälso- och sjukvården. Det råder i dag främst en bristande tillgänglighet till äldre varianter av antibiotika. Antibiotika överanvänds och används felaktigt, vilket också orsakar resistens. Det leder i sin tur till ökad dödlighet på grund av infektioner orsakade av resistenta bakterier, men även till längre vårdförlopp som i sin tur leder till ökade samhällskostnader.

2017 bildades *Platinea*, Plattform för Innovation av Existerande Antibiotika. En samverkansplattform i syfte att förbättra tillgänglighet och användning av antibiotika. Platinea har identifierat ett flertal orsaker till bristande tillgänglighet och föreslagit tio prioriterade åtgärder mot antibiotikabrister.

I Platinea ingår myndigheter, vården, industri och akademi vars gemensamma mål är att se till att de antibiotika som finns idag används på bästa sätt och att viktig antibiotika inte försvinner från Sverige. Platinea har hittills bedrivits i projektform och finansierats av Vinnova. Platinea vill involvera fler samverkansparter i sitt fortsatta arbete och permanenta organisationen.

Region Stockholm är den största sjukvårdsregionen och som samverkanspart kan regionen ta en aktiv roll i Platineas innovationsarbete.

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

1. Regionfullmäktige föreslås uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utse en lämplig enhet inom Region Stockholm för att ingå som en samverkanspart i Platinea.

Britt-Mari Canhasi (SD)

Region Stockholm

MOTION
2021-06-08

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

# Motion av Britt-Mari Canhasi (SD) om att utreda punktutsläpp och separat avloppsrening från Region Stockholms sjukhus

Hela den moderna sjukvården hotas av att bakterier utvecklar resistens, en motståndskraft mot antibiotika, som då inte fungerar när det behövs vid transplantationer eller andra livsviktiga operationer. Vi ser ett globalt hot i antibiotikaresistensen som nationellt och regionalt kan förvärra vårdtiderna och därmed öka vårdköerna. Samtidigt ökar risk för längre sjuklighet och dödsfall hos patient.

Läkemedelsutsläpp i naturen är en orsak till antibiotikaresistens och den vattenreningen som ska förhindra detta idag är inte tillräcklig. Antibiotikarester, hormoner och andra svårnedbrytbara läkemedel som inte renas skapar gynnande miljöer där resistenta bakterier kan frodas. Den höga koncentrationen av antibiotikautsläpp inom sjukvården är kopplad till användningen av bredspektrumantibiotika som slår ut många bakterier. Det här är oerhört viktigt att förändra och vi måste nollställa framtida skadliga utsläpp. Om den bästa lösningen är att ett utsläpp inte sker överhuvudtaget, måste det näst bästa alternativet vara att förhindra en vidare spridning.

På Herlevs sjukhus utanför Köpenhamn togs beslut om att installera en fullskalig intern rening av sjukhusets avloppsvatten. Beslutet fattades efter en dansk kartläggning över inköp av läkemedel på danska sjukhus, där Herlevs sjukhus rankades högt. En installation av reningsverk för sjukhusets avloppsvatten visade även på en ekonomisk vinst på sikt. Med ett eget reningsverk försvinner avgifterna till externa avloppsreningsverk.
Sverigedemokraterna värnar vår närmiljö, stockholmarnas hälsa och djurlivet. För oss är det viktigt att åtgärder vidtas för att stoppa utsläppen av skadliga läkemedelsrester och stoppa utvecklingen av antibiotikaresistens.

Vi vill därför att Region Stockholm utreder vilka regionala sjukhus som har punktutsläpp av läkemedel och hur effektivt ett eget vattenreningsverk är ur både ett utsläpps- och kostnadsperspektiv i förhållande till den lösningen vi har idag.

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

1. Fastighetsnämnden ges i uppdrag att utreda vilka sjukhus i regionen som har punktutsläpp av läkemedel.

Region Stockholm

MOTION
2021-06-08

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

2. Fastighetsnämnden ges i uppdrag att utreda hur effektivt ett eget vattenreningsverk är ur utsläpps- och kostnadsperspektiv i förhållande till nuvarande lösning.

Britt-Mari Canhasi (SD)

Region Stockholm

MOTION
2021-06-08

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

# Motion av Leonid Yurkovskiy (SD) om aktualisering av debattformatet i regionfullmäktige

Partipolitiska meningsutbyten som offentliggörs är ett viktigt medel för att låta invånare engagera sig i den lokala politiken och ta del av de demokratiska processerna som formar vår omgivning. För den regionala politikens del sker detta främst med regionfullmäktigesammanträden som plattform, där folkvalda ledamöter ges möjlighet att yttra sig i de frågor som hanteras av regionens högsta beslutande organ.

För ett enskilt ärende kan dessa meningsutbyten ta timmar i anspråk. Detta kan vara befogat för vissa ärendedebatter, men för andra kan det närmast uppfattas som en kakafoni av återupprepningar. Medan det är åtråvärt att de folkvalda visar engagemang för sitt ämbete, underlättar inte dagens system för en kärnfull och lättillgänglig debatt. Timvisa diskussioner är, av praktiska skäl, inte ett innehåll som många har möjlighet att ta del av, samtidigt hör det inte till ovanligheterna att extrainsatta fullmäktigesammanträden måste äga rum för att klara av ärenden som ständigt bordläggs på grund av tidsbrist.

En viktig fråga som regionfullmäktige bör ställa sig är: vem debatterar vi för? Att två ledamöter, som sedan länge är cementerade i sina ställningstaganden, debatterar ett och samma ämne i timmar, är ett allt för vanligt scenario. De naturliga följdfrågorna är, hur gynnar det nuvarande systemet allmänhetens intresse och insikt? Och hur kan vårt arbetssätt förbättras?

För att nå svaren efterfrågar Sverigedemokraterna en bred genomlysning tillsammans med akademin på hur debattformen kan utvecklas för att öka allmänhetens intresse för den regionala politiken. Bland annat bör det utredas vilka debattformer och format som tilltalar medborgarna, samt tidsåtgången och upplägget på dessa. En självklarhet bör vara att inkludera allmänheten genom intervjuer för att hitta intressanta debattformat som kompletterar de traditionella replikskiftena.

När politiken tar tid och pengar i anspråk för att genomföra sammanträdena, är det viktigt att vi gör dem tillgängliga och intressanta för allmänheten. Diskussionerna bör vara tydliga, kärnfulla och respektera sammanträdestiden.

Med anledning av ovanstående föreslår vi fullmäktige besluta:

Region Stockholm

MOTION
2021-06-08

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

1. Regionstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med medborgare och akademi utreda hur debattformatet kan utvecklas för att öka medborgarnas intresse för att följa fullmäktigesammanträdena.

Leonid Yurkovskiy (SD)

Region Stockholm

MOTION
2021-06-08

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

# Motion av Msciwoj Swigon (SD) m.fl. om att verka för att finansiera Östlig förbindelse

Trafikverkets huvudanalys pekar på att trafiken i Stockholmsregionen kommer växa med 40 procent fram till år 2040. För många är bilen en central och oumbärlig del av vardagen då den når fram överallt där det finns vägar. Bilen kommer fortsätta vara ett av de viktigaste färdsätten för familjer och personer både i och utanför storstäderna.

Östlig förbindelse, eller Österleden som det benämndes under 1990-talet, är en vägförbindelse som ska binda samman Södra och Norra länken. Den skulle utgöra en komplett ringled för Stockholm och bidra till att avlasta vägnätet. Trafiken och utsläppen skulle minska i innerstaden samtidigt som Nacka och Värmdö skulle få en vägförbindelse förbi innerstaden.

Trafikverket har tidigare haft ett uppdrag att utreda möjligheten att genomföra bygget av Östlig förbindelse. Men i den nationella transportplanen, beslutad av regeringen, finns inte finansiering för byggandet av Östlig förbindelse, vilket har resulterat i att planeringens har avveckling. Detta trots att den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050, uttrycker regionens samlade vilja och där återfinns en projektering av Östlig förbindelse.

Sverigedemokraterna föreslår regionfullmäktige besluta:

1. Regionstyrelsen ges i uppdrag att yttra sig till staten om Region Stockholms samlade vilja kring att finansieringen av Östlig förbindelse säkerställs i den nationella planen.
2. Regionstyrelsen ges i uppdrag att se över möjlighet för Region Stockholm att medfinansiera byggnationen av Östlig förbindelse.
3. Regionstyrelsen ges i uppdrag att initiera och leda dialogen med regeringen och de berörda kommunerna för att möjliggöra byggnationen av Östlig förbindelse.

Msciwoj Swigon (SD)

Gabriel Kroon (SD)

Fredrik Lindahl (SD)

Christina Wallmark (SD)

Leonid Yurkovskiy (SD)

Roland Johansson (SD)